

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

Ціна вмірника 80 м. Чвертьрічна передплата разом з оплатою пошт. в краю 800 м; за границею разом з оплатою пошт.: В Чехії 15 чех. кор. чвертьрічно. В Америці 2 дол. річно. Адреса Редакції і Адміністрації: Перемішль, вул. Побереже ч. 1.

Ціна 80 марок

політично-економічний орган.

Наш єпископат.

Український єпископат в Галичині відгравав завжди велику роллю в нашій національно-політичній життю, а були й часи, коли він був єдиним представником нашого народу, а тим самим і рішеннячим чинником в питаннях нашої політики. І нехай це буде славою для нашого єпископату, що він майже завжди непохитно стояв на сторожі національно-політичних прав народу.

Але вогневою пробою непохитності нашого єпископату там, де йде о політичні права нашого народу, є сучасне лихоліття. Воно то збудило в нашій громадянстві самозахарувачий інстинкт, — це тяжке лихоліття зєднало нас всіх в єдинім, одноцілінім, національно-політичній фронті. В першій ряді цього фронту стоїть цілий наш єпископат і всіми силами обороняє наш найвищий національний ідеал. Словом — наш єпископат з народом, а народ з ним! Та єдність на політичній фронті робить нас сильними, непохитними.

І побажати, щоб та єдність на національно-політичній фронті супроти ворогів ніколи не ослабала — навпаки, щоб вона була теж і в інших питаннях нашого національно-релігійного життя. І це можливе, коли тільки скрайні живля не знайдуть допомоги в громадянстві, зглядно духовенстві. Бо справді маємо ми нині інші завдання, як вести пусті балачки в справі „вільної школи“. На люксус „культуркампфу“ ми рішучо за слабі! Перед нами більше важливе завдання — зробити ту школу національною в цілім значінні цього слова. Підіймати питання „вільної школи“ — це кириця, що нам привносить тільки шкоду.

Те саме сказати і другому скрайному табору. Не час тепер на далекою реформи, коли важиться наше „бути чи не бути“, не час дразнити громадянство, а в тім і загал духовенства тим, що в його очах є самоволею. Коли щось треба зреформувати, то треба це зробити в відповідній часі і з пошаруванням не тільки постанов і статутів потверджених найвищою церковною інстанцією, але треба рахуватись з тисячлітною традицією. А в кождім разі треба, по нашій думці, вистерігатись закиду, що робиться се тому, щоб використати момент, коли очі всіх звернені кудись.

Коли отже відсунуться всі скрайности, то будьмо певні того, що між нашим єпископатом а загалом громадянства буде єдність не тільки на політичній фронті, але в питаннях релігійно-національного життя. Помірковані і впливові елементи по обох боках можуть багато зробити в тім напрямі. Фанатиків по обох боках треба конче взяти поза скобки!

до усіх читалень свого району, поучать їх про конечність і наглядність помочі і припилюють зібрання збірок. 2. Виділи читалень „Просвіти“ зарядять збірки між своїми членами та ухвають відступити часті свої готівки на направи дому „Просвіти“ у Львові. 3. Усі аматорські кружки при читальнях Просвіти відіграють найблищу виставу виключно в користь направи дому „Просвіти“. 4. Усі члени матірнього Тов-а і його прихильники перешлють від себе датки „на направу дому“. 5. Гроші слати негайно, бо роботи почалися і до місяця мусять бути заплачені. Кожда хвиля дорога — на зволікання нема часу. 6. Гроші слати залученими чеками або переказами впрост до Тов-а „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10.

Арештовання.

Як відомо, в Сх. Галичині горять польські двори і поліція не знає, хто підпалює їх. Референт польського міністерства внутрішніх справ Рудковскі у ділив пресі слідуєчих інформацій в справі тих пожарів: „В часі вирішування долі Сх. Галичини перед Союзом Народів, на кільканадцять днів перед виборами до нового сойму і приготування вівідської автономії на „кресах“ вибухає у Сх. Галичині буря пожарів, нападів і всякого рода насильств. Влади є безрадні, бо підбурене місцеве населення допомагає злочинним зусиллям і укриває справників пожарів перед пошукуванням властью. Наслідок з той, що в Сх. Галичині вилікві віддано в руки справедливости. Страта є величезна, бо стирта сіна оцінюється на 600 тисяч м., а стирта збіжа на 6—7 мільонів. Але того не досить. Українці зорганізували крім того замах на комунікаційні середники, які на шасте ударемнено і наслідком того не дійшло до залізничних катастроф“. Так міністерство поясняє урядово причини пожарів в Сх. Галичині. Польські газети використовують події в Сх. Галичині так, що не лишають сухої нитки на Українцях, називаючи їх бандитами, большевиками і тд. Не лишили в спокою і митрополита Шептицького і пишуть, що то його богослови підпалюють польські двори. Через те арештовано в останніх часах кількох богословів. І так д. 7. вересня арештовано в Перемишлі богослова Попеля, котрого передержано 4 години на поліції і по допитах пушено на волю. Також арештовано оноді двох інших перемишльських богословів. Про це пише урядова „Газета Львовська“ так: Поліція з Рави руської арештувала двох богословів Василя і Миколу Бєня, підозрівачи їх о підпал. Вони оба перебували разом з студ. універс. Кресою і донькою місцевого пароха о. Паславського на парохії в Журавці коло Сокаля. В ночи мали (!) обляти нафтою стирти зі збіжком і підпалити. Поліція не підозрівала їх о такі на-

РЕЗУЛЬТАТИ.

Головного Виділу Тов-а „Просвіта“ у Львові до своїх філій, Читалень, Членів і усіх прихильників Тов-а в справі експлозії в домі „Просвіти“.

Український нарід допоміг колись своїми щедрими лептами Тов-у „Просвіта“ у Львові набути величавий, двоверховий, трифронтний дім в самім осередку Львова, в Ринку ч. 10. В нім примістилося Тов-о „Просвіта“ wraz зі своєю бібліотекою, магазинами, переплетнею і канцеляріями та приголубило у себе десяток інших українських товариств і установ. Вечером дня 21 вересня підложила злочинна рука вибуховий матеріал в домі Тов-а. Вибух спричинув в домі велику шкоду. Вивалив стіну, знищив сходову клітку, часті склепіння, ушкодив мури, знищив двері і вікна та висадив усі шибби внутрі кам'яниці. Обчислені приблизно кошти направи виноситимуть около 5 мільонів мп. Загально звісно, що Тов-о позбавлене яких-небудь субвенцій таких грошей не має, а направи дому мусять бути переведена сейчас. І тому Головний Виділ порішив однозгідно на своїм засіданні дня 26 вересня ц. р. звернутися до своїх Філій, Читалень, всіх Членів і Прихильників Тов-а з горячою просьбою помогти йому в цім ділі. Можливе це і легке шляхом щедрих жертв на народну ціль. Головний Виділ переконаний, що не буде ні одної одиниці в краю, яка не булаб свідомо ваги „Просвіти“ і її дому в самім осередку престольного Львова. Сей дім є не тільки пристановищем великого числа українських товариств і установ, але є репрезентаційним домом у Львові, до якого в першу чергу заходить кождий, хто прибуде до Львова, до якого в першу чергу заходять всякі наші гості з чужини. Головний Виділ вірить свято в силу і свідомість українського загалу і в успіх сеї допомоги, яка мусять бути негайна. Зорганізування збірки в краю на направу дому „Просвіти“ покаже, що український нарід справді культурний і своєї „Просвіти“ не дасть знищити ніякій силі. Львів, дня 27 вересня 1922. — За Гол. Виділ Т-а „Просвіта“ у Львові:

Др. Ів. Брик у. голова. Мих. Галуцький м. голова. Степ. Шах секретар.

Інструкція

для збірок на направу дому „Просвіти“

1. Виділи філій „Просвіти“ віднесуться сейчас

В імени Річипосполитої Польської!

Суд Окружний в Перемишлі, як трибунал для справ пресових орік на мочи §§ 487 і 493 з. к., 1) що: цілий зміст артікулу уміщеного в ч. 37. виходячої в Перемишлі періодичної часописи „Український Голос“ з дня 10. вересня 1922; а) під заголовком „Не схилиймо в нив прапора“ в уступі від слів: „Щоби однак вже раз“ до кінця артікулу; б) під заголовком „Тайний університет“ містить знамена провини з §. §. 300 і 302 з. к.; в) під заголовком „Вибори до варшавського сойму“ містить знамена злочину з §. 58 з. к.; д) під заголовком „Дописи“ 1) в уступі під заголовком „Синівідсько вижне“ містить знамена провини з §. 302 з. к. а 2) в уступі під заголовком „Заліці, пов. Зборів“ знамена злочину з §. 58 з. к.; е) під заголовком „Що чувати в світі?“ в уступі під заголовком „Англія тремтить“ знамена провини з §. 491 з. к. і Арт. V. зак. з 17. грудня 1862 ч. 8. Ден. зак. держ. ек. 1863; 2) що конфіскація того числа часописи „Український Голос“ єсть оправданною. 3) що розповсюдження згаданого артікулу єсть взыборенне. Заразом поручаємо редакції часописи „Український Голос“, після §. 20. закона прасового, зміст цього оречення без поводів на першій стороні найближшого числа своєї часописи помістити. —

Суд окружний в Перемишлі, Відділ VI. дня 12. вересня 1922. (Підпис нечоткий).

НА ЗИМОВИЙ СЕЗОН **ПЛАЩІ, КОСТЮМИ**
НАЙЕЛЕГАНТШЕ — **ПЕРШОРЯДНА** — **ВИКОНУЄ** **ВСЯКІ ТОАЛЄТИ ЖІНОЧІ**
НАЙСКОРШЕ — **КОНЦЕСІОНОВАНА**
НАЙСОЛІДНІШЕ — **МОДЕРНА РОБІТНА** **ПРАЦЯ** — **ПЕРЕМІШЛЬ** —
НАДЕШЕВШЕ — **ОДЯГІВ ЖІНОЧИХ** ул. ІРУНВАЛЬДСЬКА Ч. 1. П. ПОВ.
(сейчас за нлвною).

Для П. Т. Родни Всч. Духовенства, Учителства і Урядництва 15% опусту. Замовлення з провінції в протягу 24—48 годин. Поширена діяльність. Ангажовані нові фахові, досвідчені сили!

міри, бо оба Бені, запитані, що роблять в Журавці, заявили, що хочуть поставити пам'ятник погибшим українським жовнірам. Коли однак на двох сусідських фільварках згоріли стирти, поліція арештувала Бенів і Крису. При Миколі Беню знайдено військову австрійську мапу, на якій спалені фільварки були підчеркнені червоним олівцем, а ті які мали бути спалені — синім. Микола Бен ставав уже в часі польсько-української війни перед полевим судом, обжалований о організованні боївок на задах польської армії. Однак його увільнено. Арештованих відставлено до в'язниці. — Так представляє справу „Газета Львовська“. Вже з цього представлення видно, що Богу духа винних богословів арештовано так само як і богослова Попеля. Сподіємось, що наші духовні власті через свого правного заступника будуть інтервенювати, щоб молодці не мучились по арештах. Якби вони були винні, то певно вже поставлено би їх під наглий суд.

Взагалі у цілій Сх. Галичині розпочалась тепер нечувана нагірка на нашу академічну молодь. Арештується всіх на право і ліво. Видко це є наслідок безрадности властей, про яку говорить в своїм комунікаті референт міністерства Рудковскі.

Д О П И С И.

Улично, пов. Дрогобич. День 14. мая с. р., коли то відновлено в нас діяльність Читальні „Просвіти“, став переломовою хвилиною в культурно-національній життєвій нашій громаді. Новий виділ читальні застав перед собою у всіх напрямках руху, спричинену воєнним лихоліттям. Старання виділу звернулися головню на відбудову зовсім знищеного читальняного будинку. Справа була доволі тяжка, бо не було ні фондів, ні охочих до праці людей. Тяжкими однак зусиллями декотрих свідомих своєю завданням одиниць, удалося це діло довести до бажаної мети. Дня 17. вересня с. р. відправив в церкві місцевий парох Всч. О. Михайло Вербицький панахиду за померших членів читальні та за борців за волю України. Після цього величавий похід з січовим прапором рушив під будинок читальні, де відбулося його посвячення, з патріотичною промовою о. Мих. Вербицького, звіваючого всіх громадян до єднання на всіх областях національного життя. По посвяченню відбувся святочний концерт у відновленій великій театральній салі читальні, прибраній зеленню і національними прапорами. На програмі цього концерту зложилися: Вступне слово, упр. місцевої школи, п. Дмитра Беча, продукції мішаного та мужеського хору під управою п. Івана Вербицького, студ. прав, та деклямації. Свято закінчено відспіванням національного гімну. Чистий дохід з концерту виносив 24.000 м. п. Дня 24. вересня с. р. заходом місцевого аматорського гуртка, організованого при читальні п. Михайлом Вербицьким, студ. філ., відбулася театральна вистава: „Семе не кради“, а опісля вечерниці з танцями і хоральними співами. Дохід з вистави і вечерниць виносив 56.000 мп. Дня 12. липня с. р. відбулися у нас теж основуючі загальні збори кооперативи „Добробут“ при участі делегатів з Дрогобича пп.: Дра Блажеквича і дир. пов. союзу коопер. Гаяця. Вписалося 70 членів. Всі акти відіслано до судового зареєстровання. — Свідомі громадяне, маючи на меті ширший розвій національного життя в громаді, зібрали за ініціативою виділу читальні 202.000 м. і купили площу, біля церкви і школи, під будову великого „Народного Дому“, котрий давби приміщення всім існуючим і майбутнім місцевим народним інституціям.

М. ПРИЙМАК.

Найдух.

З підпухлими, червоними білками гарних очей, з посинілими від студени устима й закостенілими руками припленталася до села.

А було це в зимі, в тяжкі морози з постійним, північним вітром.

Вступала майже до кожної хати, просилася, щоби прихатили, за що вона буде кужіль прости, чи яку небудь, иншу роботу робити — ні! Всякий боявся, бо думав, що то якась волоцюга, або злодійка. Кожний в більших, чи менших подробицях роспитував відкіля вона, чия та чого покинула своє село й шукає служби на чужині.

На останнє запитання здвигала раменами, не відповідала зівсім або викручувалася, як тільки могла. Найчастіше виходила з плачем і простувала до найближчої хати.

На краю села стояла бідненька ліпанка; щось таке як хата. Проживала тут старенька, добродушна бабуся, сама одна. Зимом прядла людям кужіль і з того жила. Хто хліба, молока, то дров принесе й наказує: „ви тільки, бабуся, тоненьку нитку тягніть“.

Отся ліпанка була бідній, безприютній дівчині останньою надією.

Зайшла туди.

— Відкіля ти небого?

— Усе розкажу, бабуся, як тільки приютите мене, а то ось так роспитували мене в кожній хаті й прогоняли накінець далі. Вечір близько, то й мушу в сусіднє село податись, як що ще й мені відмовите...

Душею всієї, вище згаданої національної роботи в Вп. Іван Вербицький, студ. прав, котрий умілим провідом згуртував всі розбіжні елементи села до спільної праці. Своєю трудящостю для народу дав примір, як належить повести народню роботу в часі теперішнього лихоліття. Для театральної читальняної салі намалював він зовсім безкорисно олійними красками на полотні прегарну сцену, взятую з природи власного села, з найкращого його закутка. Він зорганізував мішаний, церковний та світський хор, та причинився в найбільшій мірі до відновлення читальняного дому та купна площі під будучий „Народний Дім“. Наколиб усі наші студенти, які сидять по селах, так попрацювали, то безперечно краща доля для нас не далаби на себе ждати. — Значну частку матеріальної помочі приходиться завдячити тутешньому громадянину п. Михайлові Николинови, перебуваючому в Канаді, котрий зі збірки між нашими переселенцями прислав досі на читальняні ціли 15 кан. доларів, а заповів ще й дальшу допомогу, за що так йому, як і всім жертводавцям належить ся щира подяка. — В останній хвилі поширюються вісти, що йдуть заходи теперішньої влади, маючи на меті закриття нашого товариства. — Д. Б.

Коровини, пов. Перемишль. Громадська Рада в Коровниках вибрала на засіданню 10. IX. підписаних на членів виборчої комісії до польського союму і сенату. Підписані внесли дня 17. IX. письмєнну резинацію до Ради гром. в Коровниках з вибору до комісії з тим, що до комісії виборчої не можуть належати тому, що правно-державне становище Сх. Галичини ще не вирішене. Рада громадська резинацію підписаних прийняла і вибрала Поляків на їх місце. — Кузьмінський Дмитро, Наливайко Іван, Скірка Андрій, Кознарський Захар, Станько Петро, Радьо Николай.

Карів, пов. Рава-руська. Зорганізований місцевими студентами аматорський кружок в серпні виставив для вшановання пам'яті І. Франка першу в селі пєсу, а саме Франкову драму „Украдене Щастє“. Вистава відбулась в шкільній, по береги заповненій, салі, на малій невігідній, на швидко руку поставленій сцені. Загал аматорів виявлявся зі своїх роль надсподівано добре, хоч більшість з них виступала щойно перший раз. В протягу цілої акції, завдяки обзнайомленню з театром студ. Е. Кваснія, слідно було старанню підготовку усього гуртка. 19/VIII. повторено згадану пєсу на сцені в сусіднім м. Угнові. Доходу з обох вистав було 50.000 м., з чого частку (12.000) вислано на добродійні цілі, а решту обернено на найкращішу театральну обстанову. Старанням виділу тогож кружка вшановано 30/VIII. панахидою святочною промовою, при співучасті громадян і угнівської молоді інтелігенції, пам'ять погибших тут п'ятьох Борців за волю України. Вже ці перші спроби прокують гарну будучність гурткови, що при ширій та охочій праці мігби вибитися на перший з гуртків в околиці, а в першій мірі стати провідником культурно-національної свідомости свого села. — Д.

ЩО ЧУВАТИ В СВІТІ?

Союз Народів закінчив свої наради. Зі всіх держав найбільше матеріалу до наради дала Польща, так що один з делегатів сказав, що Польща є найбільшою клієнткою Союзу Народів. Між иншими порушено там справу Вильна, Іданська, Сх. Галичини і справу німецьких кольоністів. Польська газета „Час“ пише, що не було справи дотикаючої Польщі, „якаб не знайшлася на столі

нарад Союзу. Старалися о те і Німці і Литовці і українські політики, котрі знайшли прихильну допомогу в канадійських і полуднево-американських делегатів“. Далі пише Час, що багато ворогів приносить багато чести Польщі. Вправді ті наради закінчилися неприхильними ухвалями для Польщі, але в практиці вдалося польському делегатови притупити вістрє тих ухвал. Допомогла в тім Польщі союзниця Франція. За те инші держави, а особливо Чехія і Сербія заняли впрот вороже становище до Польщі в справі Сх. Галичини. — Так потішає „Час“ своїх читачів. Поживемо, — бачимо, чи багато ворогів справді лиш честь приносить. Таке казали і багато сильніші Німці.

Турецько грецьку війну припинено. А саме представники Туреччини, Греції, Англії і Франції зібралися на конференцію в Муданії (на побережжю Малої Азії, над морем Мармара), щоби ухвалити головні точки завіщення оружжя. Але Турки, чуючи за собою силу свого війська, не дуже то хотіли запускатися в бачачку, вони зажадали звороту Константинополя тай Тракії. Англія і Франція згодились віддати Константинополь, але що-до Тракії, яку тепер держать Греки, Англія зачала крутити. Тоді Кемель-паша поставив ультімат, яким загрозив, що коли Англія не прирече, що Тракія найдальше до місяця буде віддана Туреччині, то турецьке військо розпочне боротьбу з Греками. Цей ультімат Турків налякав Англію і вона по нараді з Францією згодилася на домаганне Турків. Так отже і Тракія перейде під владу Туреччини. Конференція в Муданії в військовій. Є вона вступом до мирової конференції, яка має відбутись невадоговго деінде. Місяця ще не означено. Як відомо, большевики зажадали, щоб Совітська Росія, Україна і Грузія теж взяли участь в тій конференції. Часописи доносять, що Англія годиться на бажанне большевиків. Не знати ще, як подивиться Франція до цього бажання. Але большевики готовляться на всякий випадок і змобілізували свою чорноморську флоту, а їх військо стоїть вже на границі Туреччини. Вони заявили отвертво, що стоять по стороні Туреччини і допоможуть їй, як зайде потреба.

Грецький король Юрко II є мальованим королем. Він тепер у неволі в грецьких революціонерів. Не знати теж, як довго він буде сидіти на грецькій престолі, бо в Греції тепер внаслідок невдач у війні розвинулась широка агітація, щоби прогнати короля і оголосити Грецію республікою. Та покищо король видав бундючну відозву до народу, щоби боронив Тракію за всяку ціну. Та це пусті слова, бо Тракія, так як і край в Малій Азії, вже пропавша для Греції.

Тракія, о яку тепер ведеться дипломатична боротьба Турків, це скравок балканського півострова. Край це невеличкий, більше-менче як Буковина. Для Турків Тракія важна тим, що тут лежить місто Адриянополь, перша столиця Турків в Європі. В Адриянополі спочивають мощі всіх султанів, котрі по вірванню Турків є наслідниками пророка Магомеда. Тому і це місце уважають Турки святим. Тракія теж забезпечує Константинополь. Ці причини складаються на те, що Туреччина так завзято бореться за цей край. Але домагання Турків не зовсім оправдані. В Тракії живуть побіч Турків також Болгари і Греки. Слушно отже домагається Болгарія, щоби Тракію знеутралізувати і щоби Турків, Болгарів і Греків зробити господарями краю, бо коли тільки Турки заволодіють Тракією, то будуть кривдити і Болгарів і Греків.

Німецький гріш останніми часами стратив дуже на вартости і в всего 5 разів дорожший від польського. Тому Німеччина стала дешевою

Марійка пильно працює, мало балакає, а більше сумує й скривившись од бабусі за кужіль — плаче. Коли бабуся примітить, розважає її, або й лає.

— За всі голови, дівко! Сталось! Така твоя доля; живцем у домовину не ляжеш.

— Серце болить, бабуся. Я так любила його..

— За негідником ще й плакати! Не бійсь.

Забудеш усе, повеселішавш згодом.

— Мені вже не повеселішати; я, бабуся, понесу прокляту судьбу аж до могили. Нема кохання, нема батька — неньки, нема рідних сторін, та й не буде дівочої коси.

І знову заплакала.

Бабуся розважала, а там і змовчувала, бо знала, що Марійці розвагаю не pomoже. Страшне марєво, що нависло над ясною головою дівчини мусить небавом здійснитися.

Бабусина хатина загомніла. Сама бабуся оживилася, наче відмолодніла. Декільки хвилин пряде, а там вже нахильцем іде до коліски..

Марійка, пролежавши декільки днів, підвелася, набрала сил і взялася далі за роботу коло кужелі, то поралась коло печі, бо старенька бабуся тільки й мала втіхи, що коло маленької дитини. Хлопчика охрестили Павлусем. Гарне дитиня було й спокійне якесь. Бабуся називала його розумним парібком.

Марійка довго не могла успокоїтись. Любила Павлуса гарячим, материним серцем, та все-ж не могла на невинну істоту глядіти спокійно. Тиснула їй сльози на очи, бо вгадувала долю Павлуса.

Минуло з десяток років. Бабуся вже дуже впала на силах, зморщилась уся, згорбилась, хоч

Захлипала й залилася гіркими сльозами.

— Не плач, дитинко. Мені хіба що? Сиди, коли хочеш. Будеш прости враз зі мною; не скучно буде. Живу я, то й ти житимеш; люде, доню, не татарини... Роздягнись, одпочинь, а завтра в ранці навемо й тобі кужіль.

Кинулася до бабусі й давай цілувати її по руках.

— Ну, годі вже; як тебе кличуть?

— Марійкою

— Не голодна?

— Ні, бабуся!

— Ось затопимо в печі, загіємо хату, зваримо дечого. Ну, годі то. Глянь, які в тебе підпухлі очи! Дєсь ти, Марійко, тільки й знала, що весь час плакати. Чого?

— Гірко, бабуся.

— Ти сирота?

— Тепер сирота, хоч батько-мати живуть.

Прогнали в світ за очи..

Знову вибухла роспучливим плачем.

— Облиш, Марійко; не задавай собі жалю.

Колись розкажеш усе, облиш..

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

країною для всіх чужинців, котрих гріш дуже дорогий. От наприклад Американець, приїхавши до Берліна, за 5 доларів дістане 10 тисяч нім. марок. За ті гроші, які не вистарчили йому в Америці на 2 дні, буде він в Німеччині жити 8 днів. От і тому чужинці переселяються до Німеччини і тут живуть вигідно за п'ять гроші. Також чужі купці приїжджають сюди і викуповують все за малі гроші а опісля в себе в дома грубо заробляють. Через те в Німеччині тяжко людям жити, бо чужинці роблять дорожню. Слушно отже Німці зажадали від свого уряду, щоб заборонив чужинцям приїжджати на довгий часі закуповати товари в великій кількості. Уряд видав жадану заборону і загрозив високими карами тим, що вивозять товари поза границі Німеччини.

Австрія підписала 4 жовтня умову з Англією, Францією, Італією і Чехами, якою обов'язується беречи своєї незалежності. Здається, ще такого дивного зобов'язання не складала ніяка держава, бо ж кожда всі свої сили напружує на те, щоб удержати свою незалежність. Деж причина такої небувалої умови? Австрія, як відомо, дуже бажав злучитись з Німеччиною, чого Франція боїться як чорта. От і вона то переперла те, що Австрію змушено підписати таку умову. Але рівночасно з підписанням тієї умови підписала Австрія другу умову, якою зреклася своєї незалежності. А саме за позичку 650 мільонів в золоті піддається вона контролі висше згаданих держав і без згоди комісара Союзу Народів не вільно їй розпоряджатися позичкою. Крім того Англія, Франція і Чехія взяли в застав доходи з мит і з тютюну. Так отже Австрія виставила себе на сміх. Видко, нема тупішого народу, як австрійські Німці. Перед війною давались ошукувати всякій драні, що словами запевняли їх про „вірність“, а тепер пішли за те на жебри і як жебраки затратили честь.

В Італії фашисти знов підносять голову. Оноді узброєні ввали до Тироло і грозили, що підуць на Інсбрук, бо там Німці побили Італійців. Італійський уряд якось поладнав справу, але чи на довго, не знати. Провідник фашистів Муссоліні виголосив оноді промову до фашистів, щоб готовились незадовго переняти владу в свої руки. Кажуть, що фашисти потайки приготувляються до маршу на Рим і розпочнуть його на другий місяць.

Англійські моряки покрились славою. Дня 23. вересня уратували вони всіх подорожних німецького корабля „Гаммонія“, — яких було разом з залогою 557 людей. Цей корабель став потапати на морі наслідком великої бурі. Подорожних огорнув великий страх. Жінки і діти бігали то сюди, то туди з плачем. Німецькі офіцери стали викидати лодки на море, до котрих кинулись подорожні. Але дві лодки перевернулись зараз, як тільки їх кинено до води, інших морські філі розбили. Всі люди були згинули, колиб не англійський корабель „Kinfauns Castle“. Він дістав телеграфом без дрого просьбу о ратунок від корабля „Гаммонія“ і сейчас вирушив на поміч. Прибув на час, і серед великої бурі виратував всіх подорожних від певної смерті. Англійські офіцери послідні опустили німецький корабель і в кілька хвиля над ним забулькотіла вода, він пішов на дно моря.

Польський сойм на своїй останній сесії ствердив, що державні видатки є вищі о 600 мільярдів від приходів. Щоб цей недобір покрити, рішив сойм підвищити ґрунтовий податок і податок від пива і горівки. Як висока буде ця підвижка, видко з цього, що від пива буде польський уряд побирати 400 разів більшу, а від горівки 300 разів більшу оплату, як дотепер. Посол Радзішевський

виступив проти того і дуже картав польську господарку державну. Він говорив, що тепер друкується півтора мільярда денно „Такої господарки нема на цілм світі, крім большеві“ — так закінчив свою промову цей посол.

В французській колонії Туніс (в північній Африці) підложено вогонь в лісах і згоріло понад 20.000 гектарів ліса. Візвано військо до гашення вогню, але воно не могло нічого зробити. Французи кажуть, що то Німці підложили вогонь.

Румунія буде святкувати на другий тиждень урочистість коронації свого короля. В тій цілі приготувляться всякі кумедії, забави, піятки. Зіздяться і чужинці, щоб подивитись на кумедію румунських дикунів. Бо румунський народ не конче то і думає про коронацію. Він бідний, пригноблений, йому й не в голові коронація. А королівська родина також не дуже то певна в часі коронації. От недавно шойно відкрито в Букарешті заговор, якого учасники хотіли вбити королівську родану з часі коронації. Хотіли вони вибуховий матеріал підложити під королівську трибуну. Хто знає, що ще може статися в часі коронації.

Сирія — це край на північ від Святої землі. Належала вона до Туреччини, а по великій війні забрали Сирію нахабні Французи. Але Сирійці й думати не хочуть про французську владу і ставлять ворожо до французських наїздників. Населення великих міст Дамаск, Бейрут, Гайфа і т. д. уладжує бурливі демонстрації проти Французів, а його гаслом є: „Незалежність або смерть“. Утворилась теж національна організація „Желізна Рука“, яка поставила собі завдання вибороти незалежність Сирії. Оноді два члени тої організації в Дамаску стріляли і зранили президента поліції, котрий є Французом і дуже жорстоко поводитись з Сирійцями. До багатьох домів, де живуть Французи, кинено бомби. З Сирійцями лучаться і інші арабські племена, яких кривдять Французи. Тому французське військо в небезпеці, а його команда зажадала просили більших сил, тим більше, що вже в липні цього року між населенням а військом прийшло було до боротьби.

ВСЯЧИНА

Наших передплатників прохаємо, щоб як найскорше надіслати передплату разом з залеплостями.

З нинішнім числом долучуємо чеки Т-ва „Просвіта“ і просимо наших читачів, щоб відповідно до вище поміщеного відклику надіслали жертви на направу дому „Провіти“.

Звертається увагу на одинокий український кооперативний орган Східної Галичини: „Господарсько-кооперативний Часопис“. Виходить кожного 1. і 15. Перше число з цього року дуже важне, бо в ньому поміщено вказівки о податках, що їх вимагається від кооперативів, в третьому числі є докладні вказівки про те, як статут стоваришень (кооперативів) муситься до кінця цього року змінити і як їх змінити. У кожному числі є вказівки, як організувати кооперативи та як працювати в кооперативах. Кожда українська кооператива мусить передплатувати наш часопис, кождей інтелігент повинен піддержати і читати свій одинокий господарський орган. Передплата до кінця року 3.000 Мп. Замовляти часопис і слати передплату на адрес: **Кравецький Союз ревізійний, Львів, Домініканська 11.**

Марійське Т-ов. займеться на сих днях збіркою старих річей для бідної дитвори в Захоронках. Просимо складати річі в льокалі Т-ва ул. Словацького ч. 36, або приготувити дома, де відпоручниці Т-ва відберуть. 112-1-1.

і пряла все таки, та робота йшла їй пиняво, бо очи відмавлjali послуку. Марійка весною й літом ходила на заробітки до пільних робіт, а зимою пряла. Бабуся пестила й доглядала Павлуся, а Марійка годувала й зодягала обоіх.

Павлусь удався гарний, розумний хлопець. Ходив до школи й гарно вчився. Було читає бабусі з книжочки, або говорив віршички, а бабуся пильно слухає та киває головою.

Біда тільки в тому, що Павлусь не може показатися в село між дітей. Все називають його найдухом. Коли піде й зачне з дітьми бавитися, так небавом котре з них скаже: найдух ти, найдух!

— Найдух! найдух! найдух! — кричать тоді всі. Павлусь не знав, чого це його лають найдухом. Одначе засоромлений відходив од дітей та йшов до хати до бабусі.

— Бабусю! Що воно таке: найдух?
— Відкіля це тобі прийшло в голову, Павлусю?
— Мене все дразнять найдухом.
— Хто?

— Діти. І я не можу з ними гратися; вони все: найдух! найдух!

— Дурні вони. Ти на їх не дивись, не заходи до їх.

Поглядила Павлуся по русявій голові. —

— Дурні та недобрі діти!

Одного разу вчителька загадала дітям написати ймення й назвисько батька. Павлусь кожну задачу виконував так легко, майже перший завсіх, а тут не знав, що написати. Вже всі діти понаписували, вже вчителька ходить і роздивляє, як хто написав...

Павлусь украдкою глянув у сшиток збиточного свого сусіда.

— Чого глядиш? Все одво не напишеш нічого, бо ти найдух.

Павлусь розплакався. Вчителька прийшла до него.

— Чого ти, Павлусю, плачеш?

Павлусь відхлипував і не міг нічого сказати.

— Це він, пані вчителько, плаче, бо не знав, як написати.

— Він найдух — кажуть інші.

Вчителька сказала Павлуся написати ймення й назвисько мами, а дітей повчила, що прозивати його найдухом гріх і стидно, та й не годиться так, бо він товариш.

Не багато це помогло.

Тільки висипали діти зі школи, тільки відійшли кількадесят кроків, а вже хлопці почали: найдух! найдух! найдух!

— Чого ти оце такий заплаканий, привитала Марійка свого Павлуся. Вона того дня не була на роботі, бо роспухла їй рука й боліла.

Ледви Павлусь крізь плач розказав усе. Мати відвернулася і гірко заплакала.

— Я знала, що твої літа весняні покрийються незаслуженим соромом. Це я виновата, Павлусю; плач, але на мене, на свою обездолену матір.

Схопила хлопця, з усієї сили притиснула до грудей, цілувала й обливала його сльозами.

Та Павлусь нічого не розумів.

Опісля Павлусь пішов у найми, в наймах і виріс на парібка. Мати його вмерла в злиднях, а він виростав у чужих людей серед наруг, побоїв, холоду й голоду, та недіспаних ночей. Одначе виріс гарний, міцний.

Був дуже спокійний і смутний. Знав добре, що він безбатченко, знав і те, що не поносить за

На Рідну Школу зложили в марках від 3/10 с. р.: Гладилевич 500; Юзвяк С. 500; Священники Н. Н. 800; Корженівський 400; Дітвора шк. в Бушковичках (при вписках 3000; Урядники Суду в Перемишлі 7.190; І. б. 955; VII. а. 2320; Гуцула і Павловський 1000; В. і Г. Зубрицькі замість желань для Майби В. 1000; через Ва. Поміч Учит. 6000; і 1000; П. а 600; Учит. 36. сем. ж. 20.898; II. кл. гім. ж. 300; IV. кл. ж. гім. 610; Інститутки 1216; Доріжєвич 360; Стєслівна 60.

На дім для священничих вдів і сиріт жертвували в марках: П. Т. Капітула Перемиська 10.000; Др. Лебедович О. 5.000; ОО. Осідач М. 1.000; Федоряк А. 1.000; Устияновський М. 5.000; Малко Т. 1.000; Коропєс Н. 1.000; Чайківський О. 1.000; Борисевич А. 5.000; Ковєнка А. 1.000; Ковальчик М. 1.000; Варєха Т. 500; Зубрицький А. 5.000.

Жінка з шабельною В цих демократичних часах „Аїда“, в повені папірців і туток заховала свою висвітсь аристократичну. Аїда — тутки і бібулки в воднім друку з шабельною як знаком охоронним в феноменальном фабрикатом — з найліпших вибраних волокон. Вибір палячів тютюну може впасти тільки на „Аїду“. Жадати в трафіках і skleпах! 2—15

Ще не вмерла! Кликати наші інваліди, йду чи в бій за рідну справу.

І не вмере! Подумайте собі все, котрих там не було, і присилайте офіру на забезпечення інвалідів.

НА ДІС ЛАНЕ.

Володимир Юрковський виїжджає на кількамісячний побут до Зєдинених Держав півн. Америки і приїме безінтересовно всякі поручення. Адресувати: **Народна Гостинниця, Костюшки 1., Львів.**

Потрібна інтелігентна, спокійна жінка до заряду домоу у священника вдівця. Зголошення до Адм. під „Заряд Дому“.

Лєкції шукає гімназійний абсолвєнт. Адрес: **Нєстор Лєнчик Бахноватє п. Туска над Стриєм.**

До всіх кружків УПТ. в краю!

З огляду на те, що в дни 1. падолиста ср. відбується Загальний Зїзд Тов. а, Головна Управа У. П. Т. зиває всі Кружки, щоби на підставі §. 47. статуту відбули Збори задля вибору відпоручників на Зїзд. На кождив 20. членів Кружка припадає один відпоручник з тим, що Кружок мусити мати найменше одного відпоручника. Відпоручник не може мати більше, як дві повно власти. Кождей відпоручник мусить бути заосмотрений легітимациєю виданею Старшиною Кружка. Порядок дневний по дасть Головна Управа до відома в часописах. 1-2

Позір Українці і Громади Підкарпаття Сх. Галичини!

Купуйте всегда у своїх і продавайте тільки своїм, бо лиш в той спєсіб здобудем і збережем промисл і торговлю у власних руках! Дятого, як маєте нафтові терени, або уділі у нафтових підприємствах, (брутто-нетто) а хочете їх добре і за вартісний гріш, як долари, штерлінгі, франки, голєнд. гульдєни і т. п., спродати, так сейчас пишїть на понизшу адресу, подаючи рівночасно повіт, село, ч. парцєлі зглядно шибу. Так само, як хочете Ваш гріш, котрого вартість дуже непевна, не тільки добре ульокувати, але при тїм і добре заробити, то купуйте нафтові терени, процєнти і акції нафтових підприємств. Є дуже добра і певна льокація гроша, причім кождий з Вас так само як Англієць чи Американець, не ткнувшись і пальцем може стати через ніч мільонером. — Справи пильні полагаждується телеграфічно. В справах купна і продажи звертайте ся до: „Handelsbüro I. Poturaj“ Wien IX. Garnisonsgasse 20.

це ніякої вини, та все-ж таки соромився цього.

А найдухом прозивали й тепер. Зайде між хлопців на танець, чи на гулянку, зараз хто небудь з гурту буркне під носом: найдух! Коли побачив, що це прівіще не затрєсь ніяк — став держатися подалік від хлопців. В неділю, чи свято збереться й замість вийти на вигін — іде до гайку, ляже де небудь під дерево, глядять у темно-синю блакить неба й снув скучні, невєселі думки.

Дівчат не займав, бо ці побільше в очи такі прозивали його найдухом. Одна тільки ніколи не сказала йому цього слова, мабуть любила гарного парня, але й ця сторонила від него при людях.

Одного темного вечєра переймив її, пригорнув до себе, обсіпав ніжними пєстощами й шєптав.

— Кохаєш мене, Оленко?

— Та що з того?...

— Будь мені дружиною; чекай мене.

— Ніколи! Родичі не видадуть за... та й яке мені з тобою життя було би?

— Коли тобі дорожче всего я й мов коханя, так тобі чого вагатися?

— Ти-ж знаєш за кого тебе люде мають; як між ними жити, вийшовши за тебе?...

Опустились його руки...

— Коли так — прощай!

Приїхав з далекої Румунії агєнт. Вербував робітників корчувати ліси в Молдавії, Павлусь записався, позбирав усе своє заслужєне добро, завязав у клунок і подався з села.

З того часу й чутка пропала, де обертається найдух.

Читайте і ширїть „Український Голос“!

Інструктора до двох дітей з V. і II. кл. гімн. прийме Парохіяльний Уряд Weگیówka ad Krosno.

Вже вийшов і продається **Великий, ілюстрований, гумористичний календар на рік 1923 „БУДЯК“** по ціні 800 Мл. При більших замовленнях опуст 20%. Набувати в адміністрації журналу „Будяк“ Львів, вул. Гавснера 5. II. пов.

Парова фабрика возів і виробів з дерева **Дзюбинський і Скаструшевичі п. Німанковичі** гдає спільника з капіталом кількох мільонів в цілі розширення фабрики.

Одиноке Українське „ЗЕМЛЯ“ парцеляційне товариство „ЗЕМЛЯ“ у ЛЬВОВІ, Ринок ч. 43.

Переводить парцеляції більших посіlostей, інтабулює зарав купців за властителей куплених ним ґрунтів. Має урядове уповаженне до парцеляції. Приймає гроші на вкладки шадвичі. — Дає інформації в справах парцеляційних.

„Полотно“ Львів Зіморовича 20. полотна, цайґи, сунна, мотузні вироби.

ВИТКИ вс. рода, до шиття і вишивання, гуртом, і на дрібно продає дешево і поручає свої від 22 літ ведені робітні сукові і білля **ЖІНОЧА СПІЛКА ПРОМИСЛОВА „ТРУД“** ЛЬВІВ, Ринок ч. 39.

МАШИНИ до шиття ріжних систем, спеціальність „KAYSER“, як також складові часті, ріжнічі всілякого рода, штучні навози, камінний вуголь, артикули технічні (млинські) олії машинові і матеріяли будівельні поручає: **Дім торговельно-комісійний „Схід“** в Тернополі Валова 9 (бічна Зго Мая).

Жадайте німецькі залізні ПЛУГИ оферти на (СИСТЕМИ САНА),

чеські ручні і кератові **СІЧКАРНІ**, ручні і кератові **МОЛОТІЛЬНІ**, менші і більші **Керати і Млиники** — яні доставляє сейчас —

Краєвий Союз гоесп. Спілок — ЛЬВІВ, Зіморовича ч. 20.

ВАПНО, цеглу, дахівку, бляху, цемент, машини, мотори, вальці, каміння **продає**

„УБУС“ Львів, Осолінських 6. 1-10

Книгарня Ставропіґійського Інститута **продає**

Устав церковний на 1923 рік зладжений **Дром Т. Мишковським.** Ціна 500 Мл. 1-3

Для Читалень Просвіти й аматорських театрів дві книжки театральної бібліотеки Тов-а „Просвіта“

- 1) М. Старицького „Зимовий вечір“ на 2 дії доав. Пр. Нам. 23/2 1905 ч. 13215 і Дир. львів. пол. ч. 42930/905. 6. муж. і 5 жін. роль-деквация: хата в середині, ціна 250 м.
- 2) І. Тобилевича „Безталанна“ драма на 5 дії дозвол. Прев. Нам. 13.8. 1889. і Дир. пол. ч. 20957/889, 5 муж. і 5 жіноч. роль-декораций-вулиця, хата в середині, ціна 500 мп.

На замовлення висилає канцелярія товариства „Просвіта“, Львів, Ринок ч. 10. 64-2-3

Томасина — високо-процентова

вже надійшла до складів

Краєвого Союзу господарських Спілок у Львові, в Перемишлі, Стрию і Коломиі.

Продаж деталічна і гуртівна. При збірних замовленнях — відповідний опуст.

Жадайте сейчас оферт і пишть на адресу: **Краєвий Союз господарських Спілок**, Львів, ул. Зіморовича Ч. 20.

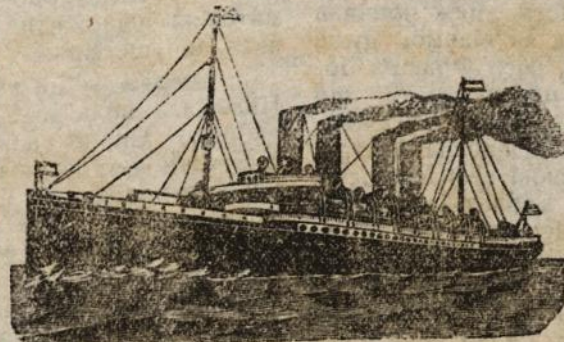
„Аїда“ — Найліпші, гігієнічні ПАПІРЦІ і ТУТКІ до набуття у всіх трафіках і склепах. — Правдиві тільки з друком і шабельною витисненою на папірці. — Жадайте всюди тільки „Аїда.“ 4-15

Важне для пасажирів до північної, центральної і полудневої АМЕРИКИ.

Безпосередна і регулярна комунікація на люксових кораблях, уряджених з найбільшим комфортом і узглядненнем всіх вимогів новочасної техніки и науки.

До Нью Йорку:

„Orduna“
„Oropesa“
„Orbita“
„Vaubaum“
„Vaudyx“

До Бразилії, Уругваю і Аргентини

на наших кораблях „А і В“ так добре знаних емігрантам: **Ades, Avon, Arlanza, Almanzora, Araguaya, Darro, Desendo, Desna, Demerara.**

В третій класі є таке кабіни, доступні для всіх пасажирів, на 2, 4 і 6 душ. Пасажирам 3 класи грає також музика що дня. Спеціальна пожива для материй із немовлятами. Вибаглива кухня.

Заввага для пасажирів до Нью Йорку. Коли хочете уникнути морської слабості, яку спричиняє надмірна шкоро їзда „морських кольосів“ і мати приємну подорож через океан, **то їдте тільки кораблями товариства**

THE ROYAL MAIL

Stream Packet Co. Головна агенція на **Польщу і Галичину:** ВАРШАВА: Еленторальна 35. телефон 509 09. Філії: ЛЬВІВ, Городецьна 93. СТАНІСЛАВІВ: ул. 3. Мая 5., ТЕРНОПІЛЬ: Тарновського 19. КОВЕЛЬ: Ноколішова 4. РІВНЕ: Шосова 122. БІЛИСТОК: Нілінського 21. ГРОДНО: Площа Баторого 3.

Відділи в Америці: R. M. S. P. New York — Brodway 26.
R. M. S. P. Chicago — 117 West Waschington St.
R. M. S. P. Boston — 10 Congress St. (E. S. A.)
R. M. S. P. Halifax — St. Paul Building.
R. M. S. P. San Paulo — Rua da Quitanda 18 a.
R. M. S. P. Rio de Janciro — 5-55 Avenida Rio Brauto P. O. Box 21.
R. M. S. P. Montevideo — Mac Ledu & Stapledon, 332 Calle Piedros.
R. M. S. P. Buenos — Aires — La Mala Real Argentina, Ltda, Edificio Britaniko.

УБУС УКРАЇНСЬКИЙ БУДІВЕЛЬНИЙ СОЮЗ Львів, вул. Осолінських 6.

Проектує й будує: церкви, доми, фабрики, млини і т. п. 34-3-10
Достарчає й продає: вапно, дахівку, цемент, машини і т. п.

Купуємо **ЛЕН, коноплі, пряжу** всяку скількість:

При вагонових офертах слати прібни **„ПОЛОТНО“** Львів, Зіморовича ч. 20.

РІК В САДКУ І ГОРОДІ

ПІДРУЧНИК САДІВНИЧО-ОГОРОДНИЧОГО ГОСПОДАРКИ.

написали Л. Бачинський і С. Дмоховський. Цю книжку повинен мати в хаті кожний господар. Богато цінних, господарських порад знаходиться в тій книжці. Книжка богато ілюстрована, обіймає 4 1/2 арт. друку і коштує 500 Мл. замовкати в виоавця Дра Дмовського, Перемишль, Зелена 5. На оплату поштово долучати 100 М. Відпродавцям значний опуст.

1-5-6 **НОВООТВОРЕНА**

Американська Реставрація і **комната до снідань** (давніше льокаль казарні „ІМПЕРІАЛЬ“)

в Станіславові, ул. Назимірська ч. 3. Пиво львівське, експортне, чорний бок. — Абонамент на їобіди і вечери. Клубові комнати, багато заосмотрений буфет і ріжного рода напикти **поручає Ігнатий Фені.** Прислуга не побирає відсоток.

Конкузенційні ціни!

в окремому маґазині обуви **ГЕРМАНА І РІМІНГЕРА**

в Станіславові, Ринок ч. 28. побіч Народної Торговлі — продажа обуви з найліпших фабрик, наймоднійшої і найдешевшої. **Просимо перекопатись!** 6-7

Першорядна українська робітня обуви П. ТРАЧА

В СТАНІСЛАВОВІ, вул. Петра Скарґи ч. 15 (побіч С. С. Василіянок)

виконує найріжнороднійших фасонів і найновіших мод жіночу, мужеською, діточу обуву, шкоро, солідно і дешево. — **Одинока робітня ортопедичної обуви після ріжнородних вимог.** 5-12

Перворядний маґазин обуви **М. Клиновський**

Станіславів, вул. Сапіжинська ч. 15. vis a vis готелю „Union“ поручає всякого рода **обуву**, жіночу, мужеську і діточу, в ріжних фасонах з найліпшого матеріялу, як рівнож приладдя доцегож. 6-6